

ΑΕΠ 1^ο τριμήνου 2021

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

Ιούνιος 2021

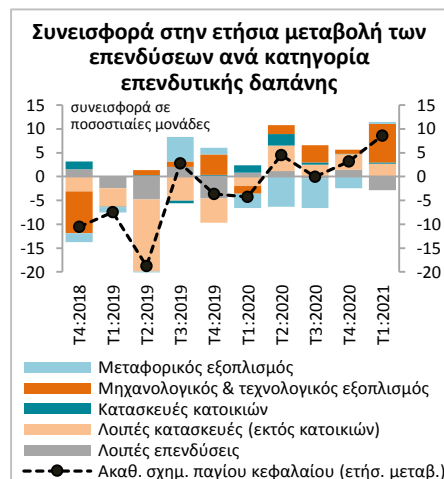
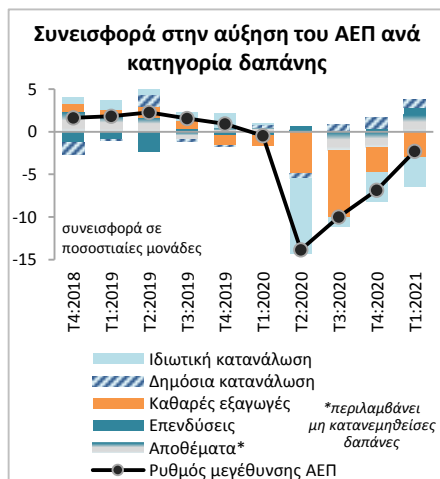
Η ανάκαμψη των επενδύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας οδήγησε στη θετική έκπληξη για το ΑΕΠ το 1^ο τρίμηνο, συντείνοντας στην ανοδική αναθεώρηση των εκτιμήσεων για ετήσια ανάπτυξη στο +5,7% το 2021

Η ελληνική οικονομία επέδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στις δύσκολες επιδημιολογικές συνθήκες και την επέκταση των περιορισμών κατά το 1^ο τρίμηνο του 2021. Συγκεκριμένα, το ΑΕΠ αυξήθηκε με απροσδόκητα ισχυρό ρυθμό 4,4% σε σύγκριση με το 4^ο τρίμηνο του 2020 (στοιχεία διορθωμένα για εποχικότητα) και μειώθηκε κατά μόλις 2,3% σε σχέση με το αντίστοιχο (προ Covid-19) τρίμηνο του 2020. Η εν λόγω τριμηνιαία αύξηση κατατάσσεται μεταξύ των τριών ισχυρότερων στην ΕΕ, και συνιστά την τρίτη συνεχόμενη μετά από αυξήσεις 3,8% και 3,4% το 3^ο και το 4^ο τρίμηνο του 2020, αντίστοιχα (οι οποίες ακολούθησαν την

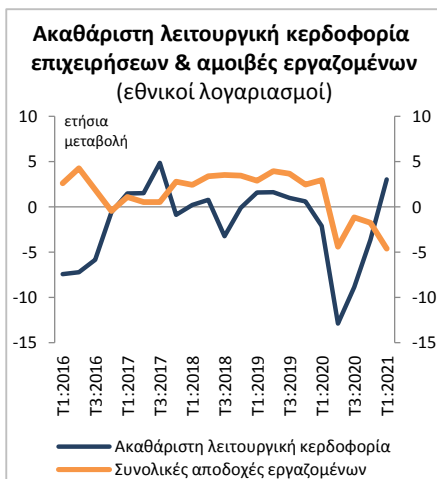
τριμηνιαία καταβύθιση του ΑΕΠ κατά -12,9% το 2^ο τρίμηνο του 2020, όταν εκδηλώθηκε η πανδημία).

Είναι ενθαρρυντικό ότι ο επιχειρηματικός τομέας, ο οποίος δέχθηκε το βαρύτερο πλήγμα κατά το 2020, φαίνεται να διαδραματίζει και τον πιο ενεργό ρόλο στην επίδοση του 1^{ου} τριμήνου του 2021.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν με τον ισχυρότερο ρυθμό των τελευταίων τριών ετών (+8,6% ετησίως), συνεισφέροντας σχεδόν 1 ποσοστιαία μονάδα στην αύξηση του ΑΕΠ.

Οι κατηγορίες επενδύσεων που πρωταγωνίστησαν ήταν οι δαπάνες σε εξοπλισμό τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνίας (ICT) και λοιπές κατηγορίες εξοπλισμού (αυξήσεις 39% και 13,7% ετησίως, αντίστοιχα). Σημαντικά ενισχύθηκε, επίσης, η μη-οικιστική κατασκευαστική δραστηριότητα (9% ετησίως), υποστηριζόμενη, όπως και άλλες κατηγορίες επενδυτικής δαπάνης, από την επιτάχυνση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων (αύξηση εκταμιεύσεων 34% ετησίως το 1^ο τρίμηνο του 2021). Η εν λόγω δυναμική αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω στο 2^ο εξάμηνο με τη συνδρομή περίπου €7 δισ. κεφαλαίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης.

Η επιχειρηματική κερδοφορία ανακάμπτει μετά από μια δύσκολη χρονιά, με το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα και μικτό εισόδημα, σε επίπεδο οικονομίας, να ενισχύεται κατά 3,0% ετησίως – σημειώνοντας θετική ετήσια μεταβολή για πρώτη φορά από το 4^ο τρίμηνο του 2019. Η σημαντική αύξηση των τραπεζικών δανείων προς τις επιχειρήσεις αρχίζει επίσης σταδιακά να τροφοδοτεί και την επενδυτική δαπάνη. Η καθαρή σωρευτική χορήγηση δανείων προς τον επιχειρηματικό τομέα τη 12μηνη περίοδο από τον Απρίλιο του 2020 έως το Μάρτιο του 2021 ανήλθε σε €5,8 δισ.

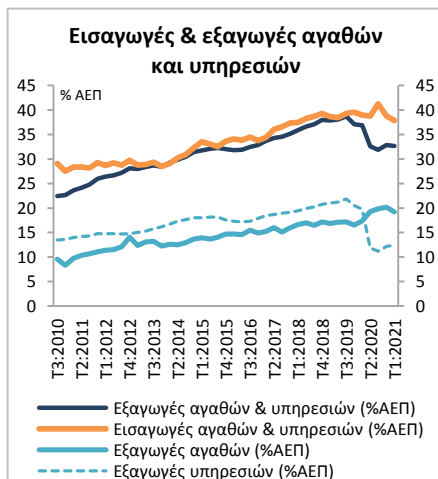
Η κρατική στήριξη παρέμεινε σημαντική, με το πρωτογενές έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης σε τροποποιημένη ταμειακή βάση να διαμορφώνεται στο 2,3% του ΑΕΠ το 1^ο τρίμηνο του 2021, σε σύγκριση με περίπου ισοσκελισμένη θέση το 1^ο τρίμηνο του 2020 και έλλειμμα 4,2% το 4^ο τρίμηνο του 2020. Οι πρωτογενείς δαπάνες σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης αυξήθηκαν κατά 26% ετησίως, αντανακλώντας κυρίως την επέκταση της επιστρεπτέας προκαταβολής και τα πρόσθετα μέτρα στήριξης της αγοράς εργασίας. Ωστόσο, η δημοσιονομική ώθηση ήταν συγκριτικά μικρότερη από το 4^ο τρίμηνο του 2020, καθώς ο ρυθμός μείωσης του κύκλου εργασιών σε πολλούς κλάδους της οικονομίας ήταν σημαντικά ηπιότερος το 1^ο τρίμηνο του 2021 σε σχέση με το 2^ο εξάμηνο του 2020 – μειώσεις 5,4% και 12,1% ετησίως, αντίστοιχα – αλλά αρκετή ώστε να συγκρατήσει την ετήσια μείωση στην αμοιβή της εργασίας στο 4,6%.

Αναπόφευκτα, η κρατική στήριξη θα αποκλιμακώνεται σταδιακά όσο η οικονομία ανακάμπτει και θα διατηρείται μόνο σε συγκεκριμένους τομείς και δραστηριότητες, που οι επιδράσεις της πανδημίας είναι εντονότερες και με μεγαλύτερη διάρκεια.

Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά 4,9% ετησίως – όπως και στο 4^ο τρίμηνο του 2020 – με ρυθμό ανάλογο με τη μείωση της συνολικής αμοιβής εργασίας σε επίπεδο οικονομίας, την ίδια

περίοδο. Η αρνητική επίδραση της ιδιωτικής κατανάλωσης στο ΑΕΠ αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση στη δημόσια κατανάλωση (4,9% ετησίως το 1^ο τρίμηνο του 2021 και 7,3% ετησίως το 4^ο τρίμηνο του 2020). Η επιτάχυνση των εμβολιασμών ενισχύει την εμπιστοσύνη και ανοίγει το δρόμο για πλήρη άρση των περιορισμών, στηρίζοντας την ανάκαμψη της κατανάλωσης από το 2^ο τρίμηνο του 2021. Περίπου το 40% του πληθυσμού της χώρας είχε λάβει τουλάχιστον μία δόση εμβολίου έως τις 10 Ιουνίου, με το 25% του πληθυσμού να έχει εμβολιαστεί πλήρως.

Παρά την περαιτέρω ενίσχυση των εμπορευματικών εξαγωγών (+8,2% ετησίως, σε σταθερές τιμές) η μεταβολή των καθαρών εξαγωγών (εξαγωγές μείον εισαγωγές) είχε αρνητικό αντίκτυπο στη μεταβολή του ΑΕΠ του 1^ο τριμήνου του 2021 (-3,0 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, αμετάβλητο σε σχέση με το 4^ο τρίμηνο του 2020), λόγω της συνεχιζόμενης – ωστόσο ηπιότερης – συρρίκνωσης των εξαγωγών υπηρεσιών (-38,7% ετησίως το 1^ο τρίμηνο του 2021 από -44,5% ετησίως το 4^ο τρίμηνο του 2020). Είναι πράγματι αξιοσημείωτο ότι οι εξαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων ενισχύθηκαν περαιτέρω (+11,3% ετησίως, σε τρέχουσες τιμές, το 1^ο τρίμηνο του 2021 από +6,8% ετησίως το 4^ο τρίμηνο του 2020), κερδίζοντας μερίδιο αγοράς διεθνώς. Οι τομείς τροφίμων, φαρμακευτικών προϊόντων και χημικών συνέχισαν την ανοδική τους πορεία, συνεπικουρούμενοι πλέον και από τις κατηγορίες μηχανολογικού/τεχνολογικού εξοπλισμού και μετάλλων, εν μέσω ενίσχυσης της διεθνούς ζήτησης και των κατασκευών. Γερμανία, Γαλλία, Βουλγαρία και Ρουμανία πρωταγωνίστησαν μεταξύ των αγορών εντός ΕΕ για ελληνικά προϊόντα, ενώ οι ΗΠΑ από τις αγορές εκτός ΕΕ.

Κατηγορίες προϊόντων με τη μεγαλύτερη συνεισφορά* στις εξαγωγές αγαθών		
T1:2021		
Κωδ.	Κατηγορία προϊόντος	Ποσ.μον.
0	Τρόφιμα	1,7
1	Ποτά & Καπνός	0,5
5	Φαρμακευτικά, πλαστικά, χημικά	4,2
6	Μεταποιημένα προϊόντα (κυρίως μέταλλα)	1,8
7	Μηχανήματα, μεταφορικός εξοπλισμός	1,6
Σύνολο (εξαγωγές εκτός καυσίμων, ετήσ.μεταβ.)		11,3
*Συνεισφορά σε αύξηση των εξαγωγών εκτός καυσίμων (σε ποσ.μον.)		
Πηγή: Eurostat		

Η θετική έκπληξη του 1^ο τριμήνου του 2021, σε συνδυασμό με την ισχυρή βελτίωση του μηνιαίου δείκτη της ΕΤΕ για την εκτίμηση του ΑΕΠ την περίοδο Απριλίου-Μαΐου – ο οποίος προοιωνίζει διψήφια αύξηση του ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο του 2021 (βλ. σύντομη ανάλυση Μαΐου 2021 Εθνικής Τράπεζας για την ελληνική οικονομία: «[Σύντομη ανάλυση: Διψήφια αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ τον Απρίλιο-Μάιο του 2021](#)») – οδηγούν σε ανοδική αναθεώρηση της εκτίμησης του βασικού σεναρίου της ΕΤΕ για την ανάπτυξη στο σύνολο του έτους, με την αύξηση του ΑΕΠ

να εκτιμάται πλέον στο 5,7% ετησίως το 2021 από προηγούμενη εκτίμηση 4,7%. Η ανωτέρω εκτίμηση ενσωματώνει πρόβλεψη για ετήσια αύξηση των τουριστικών εσόδων της τάξης του 80% – με τα έσοδα, ωστόσο, να παραμένουν κατά 55% χαμηλότερα από το 2019 – βάσει ενθαρρυντικών ενδείξεων τόσο από τα διεθνή ταξιδιωτικά πρακτορεία, τον προγραμματισμό πτήσεων και τις κρατήσεις όσο και από την περαιτέρω χαλάρωση των ταξιδιωτικών περιορισμών στην ΕΕ και την πλήρη ενεργοποίηση του Ευρωπαϊκού Πιστοποιητικού COVID από τον Ιούλιο.

Ελλάδα: ΑΕΠ & βασικά συστατικά δαπάνης											
	2019	2020	2021π	2020				2021			
				T1	T2	T3	T4π	T1	T2π	T3π	T4π
ΑΕΠ (ετήσια μεταβ., εποχ. διορθ.)	1,7	-7,8	5,7	-0,5	-13,9	-10,0	-6,9	-2,3	12,3	8,5	5,2
ΑΕΠ (τριμηνιαία μεταβ., εποχ. διορθ.)	-0,5	-12,9	3,8	3,4	4,4	0,2	0,3	0,3
Εγχώρια ζήτηση (ετήσ. μεταβ.)	1,2	-3,5	2,7	0,7	-8,9	-2,2	-3,7	0,7	10,8	0,7	-0,8
Τελική Κατανάλωση (ετήσ. μεταβ.)	1,4	-3,2	2,3	0,7	-10,9	0,0	-2,6	-2,4	10,2	0,3	2,0
Ιδιωτική κατανάλωση (ετήσ. μεταβ.)	1,6	-4,8	3,4	0,3	-12,9	-1,7	-4,9	-4,9	9,9	2,8	6,6
Δημόσια κατανάλωση (ετήσ. μεταβ.)	1,2	2,6	-1,7	1,4	-2,6	4,8	7,3	4,9	7,2	-6,0	-12,3
Ακαθ. Επενδύσεις (ετήσ. μεταβ.)	-7,3	0,8	9,2	-4,3	4,5	0,0	3,2	8,6	12,6	8,0	7,5
Κατασκευή κατοικιών	0,4	14,7	6,2	21,8	32,3	6,8	0,6	2,7	3,4	8,0	11,3
Συνολικές επενδύσεις εκτός κατοικιών	-7,9	-0,3	9,4	-6,2	2,3	-0,6	3,4	9,1	13,5	7,9	7,2
Αποθέματα* (συνεισφορά στο ΑΕΠ)	0,8	-0,8	-0,3	0,6	0,2	-2,1	-1,8	2,0	0,7	-0,4	-3,5
Καθαρές εξαγωγές (συνεισφορά στο ΑΕΠ)	0,4	-4,3	2,8	-1,2	-5,0	-7,9	-3,0	-3,0	0,9	7,7	6,0
Εξαγωγές (ετήσ. μεταβ.)	4,4	-18,3	18,3	-3,0	-26,3	-25,9	-17,6	-13,4	19,2	34,9	39,8
Εξαγωγές αγαθών (ετήσ. μεταβ.)	2,0	4,3	4,1	2,6	-3,0	4,2	13,7	8,2	8,5	2,6	-2,3
Εξαγωγές υπηρεσιών (ετήσ. μεταβ.)	6,9	-39,3	40,9	-6,3	-51,8	-53,8	-44,5	-38,7	51,2	102,0	115,0
Εισαγωγές (ετήσ. μεταβ.)	3,1	-6,8	8,5	0,2	-13,1	-5,5	-8,8	-5,0	13,9	8,2	18,2

*περιλαμβάνει μη καταμετρήσιμες δαπάνες / Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, εκτιμήσεις Δ/νσης Οικ. Ανάλυσης ΕΤΕ

Ολόκληρο το κείμενο της ανάλυσης είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη διεύθυνση:

<https://www.nbg.gr/el/the-group/press-office/e-spot/reports>

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2021